

EU NU AM AVUT ACEASTĂ CARTE ÎN COPILĂRIE

ÎN ERA jocurilor pe calculator și a telefoanelor mobile, trebuie să mai existe loc pentru noduri marinărești, căsuțe în copaci și povești despre fapte incredibile de curaj. Lucrul pe care îl spunem întotdeauna gândindu-ne la copilărie e că părea că aveam mai mult timp la dispoziție atunci. Această carte te va ajuta să recâștigi acele lungi după-amieze de duminică – căci ele sunt la fel de lungi dacă știi cum să le privești.

Copilăria este vârsta curiozității, iar bărații și băieții pot savura aventurile lui Scott în Antarctica cu aceeași plăcere cu care cotrobăie printr-un șopron în căutare de mărunțișuri pentru a face un electromagnet, cu care îngrijesc un cristal, construiesc un cart sau învață cum să găsească nordul pe întuneric. În paginile ce urmează vei găsi bătălii celebre, insecte și dinozauri, precum și citate esențiale din Shakespeare, vei învăța cum să cioplești un vârf de cremene pentru un arc cu săgeți și vei găsi instrucțiuni pentru a construi cel mai tare avion de hârtie din lume.

Cum afli latitudinea și longitudinea? Cum fabrici cerneală invizibilă sau cum trimiți mesaje folosind codul secret utilizat de Iulius Cezar și de generalii săi? Vei găsi răspunsurile în această carte, scrisă de doi bărați care la vremea lor și-ar fi dat pisica pentru a pune mâna pe un astfel de volum. E drept că nici nu era o pisică excepțional de drăguță. De ce am scris-o acum? Pentru că lucrurile acestea au rămas și astăzi la fel de importante și ne-am fi dorit să le fi știut mai bine. Puține lucruri sunt pe lume mai dătătoare de satisfacție decât a face un nod marinăresc ca lumea când cineva are nevoie de un laț sau pur și simplu de a ști ce s-a întâmplat la Termopile sau la Waterloo. Poveștile trebuie spuse iarăși și iarăși, altfel, amintirile pier încet, încet.

Povestirile despre fapte de curaj pot fi citite ca simple aventuri sau poate ca sursă de inspirație, exemple de fapte extraordinare ale unor oameni obișnuiți. Scriindu-le, nu ne-a mai venit la fel de ușor să sărim în sus și să blestemăm când unul dintre noi se lovea la un deget de la picior. Nu sunt doar istorii fabuloase, ci sunt parte integrantă a unei culturi, o parte pe care nu vrem cu niciun chip s-o vedem dispărută.

Desuet? Ei bine, depinde. Bărații și băieții sunt la fel dintotdeauna, îi preocupă aceleași lucruri. Poate cuceresc alte lumi când cresc, dar tot vor dori aceste povestiri pentru ei și pentru fiii lor. Peste ani sperăm că aceasta va fi o carte pe care o vei căuta prin pod pentru a le-o da unor copii care se uită la o stivă de lemne și nu știu ce să facă cu ea.

Când devii bărbat îți dai seama că totul se schimbă, dar când ești copil gândești altfel. Tabăra pe care o ridici astăzi va fi acolo mereu. Vrei să înveți trucuri cu monede și să joci poker pentru că nu se știe niciodată când vei avea nevoie de ele. Vrei să fii independent și să te orientezi după stele. Poate, pentru generațiile viitoare, vrei chiar să le atingi. La urma urmei, de ce nu? De ce *nu*?

Conn Iggulden și Hal Iggulden

TRUSA DE BAZĂ

NU E ATÂT DE UȘOR în ziua de azi să faci rost de o cutie de tutun veche, însă acestea au exact mărimea potrivită pentru o astfel de colecție. Unul dintre autori a dus odată un cobai la școală, deși, dacă ne gândim ce s-a întâmplat când s-a așezat pe el, acest lucru nu e recomandabil. Noi suntem de părere că buzunarele au fost gândite pentru a fi burdușite cu lucruri utile.

1. Briceag multifuncțional.

Rămâne în continuare cel mai bun cuțit de buzunar. Poate fi luat și în avion, dar nu în bagajul de mână. Merită să economisești pentru un model de calitate, cu cât mai multe lame și accesorii posibil. Bricegele multifuncționale sunt folosite atunci când ai nevoie de o șurubelniță, când ai de scos așchii sau de desfacut sticle de bere sau de vin, deși cel din urmă nu reprezintă probabil principalul considerent la vârsta asta.

Se găsesc de cumpărat și teci de piele, iar cele mai bune modele sunt însoțite de câteva accesorii suplimentare: busolă, chibrituri, creion, hârtie și plasturi.

2. Busolă.

E bine de avut. Cele mici se pot cumpăra din orice magazin de articole sportive și te țin o viață. Chiar ai nevoie să știi încotro e nordul, oriunde te-ai afla.

3. Batistă.

O bucată de pânză poate avea multe întrebuințări, de la a preveni o intoxicație cu fum sau a opri o hemoragie nazală, până la a o oferi unei fete care plânge. Cele mari pot fi chiar transformate în bandaj. Sunt bune de avut.

4. Cutie de chibrituri.

Este de la sine înțeles că trebuie să fii responsabil. Chibriturile ținute la loc uscat, într-o cutie de conserve sau într-o pungă de plastic, se pot dovedi foarte utile într-o noapte rece când ești nevoit să dormi sub cerul liber. Dacă le înmoi gămălia în ceară, devin impermeabile. Înlătură ceara cu unghia atunci când vrei să le aprizi.

5. Un joc de bile.

Bila ta preferată.

6. Ac și ață.

Există o mulțime de lucruri folositoare pe care le poți face cu un ac și o ață, de la a coase rana unui câine fără cunoștință la a cârpi un tricou rupt. Dacă firul este rezistent, poate fi folosit și la pescuit.

7. Creion și hârtie.

Dacă ești martorul unei infracțiuni și vrei să notezi numărul mașinii sau o descriere, vei avea nevoie de ele. De altfel, sunt la fel de bune și pentru liste de cumpărături sau pentru orice altceva.

8. Lanternă de buzunar.

Sunt unele tip breloc, mici și ușoare. Dacă vei avea nevoie să citești o hartă pe întuneric, orice fel de lanternă îți va prinde bine.

9. Lupă.

De interes general. Poate fi, de asemenea, folosită pentru a aprinde focul.

10. Plasturi.

Doar unul sau doi, sau, și mai bine, o bucățiță dintr-o rolă de leucoplast care poate fi tăiată cu foarfeca de la briceag. Probabil că nu îi vei folosi, dar nu se știe niciodată.

11. Cârlige de pescuit.

Dacă ai un fir rezistent și un cârlig mic, nu mai ai nevoie decât de un băț și de o rămă pentru a avea o șansă cât de mică de a prinde ceva. Pune vârful cârligului într-un dop de plută, altfel te vei agăța în el.

CUM SĂ CONSTRUIEȘTI O CĂSUȚĂ ÎNTR-UN COPAC

SĂ FIM CINSTIȚI. Este foarte greu să construiești o căsuță într-un copac. E nevoie de circa 60 de ore de lucru de la cap la coadă, iar materialele costă destul de mult. Cu alte cuvinte, este o treabă pentru tați. Ai putea cheltui la fel de mult pe câteva jocuri și o consolă, însă căsuța din copac nu se va demoda – și e și mai sănătoasă, sincer. Suntem cu toții conștienți de satisfacția pe care o ai atunci când bați bucăți de lemn în cuie de un copac, însă ca treaba să iasă bine și căsuța să fie arătoasă, solidă și sigură și să reziste mai mult de câteva luni, e nevoie de mai mult.

Pe lângă o canoe sau o mică barcă cu pânze, o căsuță într-un copac este unul dintre cele mai frumoase lucruri pe care le poți avea. Merită efortul, sudoarea, cheltuiala, chiar și sângele dacă cel care o construiește nu mănăiește cu atenție sculele electrice. Este un lucru foarte frumos. Ar trebui neapărat să aibă și un drapel cu craniu și oase încrucișate pe undeva.

Vei avea nevoie de:

- 30 tirfoane de 15 cm cu șaibe mari pătrate.
- 8 tirfoane de 20 cm cu șaibe.
- 32 tirfoane de 10 cm cu șaibe.
- 4 × 3 grinzi de 7,5 cm – lungi de cel puțin 5 m, dar mai bine să fie de 6.
- 2 × 6 scânduri de brad de 5 × 15 cm – 19,5 m.
- 2 × 4 grinzi transversale pentru acoperiș și pereți – 10 m + 46 m: 56 m.
- Scândură de brad pentru acoperirea platformei – 4,5 m².
- Scândură de brad pentru scară – 2,5 m².
- Ferăstrău electric, bormașină electrică, ferăstrău de spintecat. (De preferință un ferăstrău electric fix)
- O nivelă cu bulă.
- Burghie mari de 14, 16 și 18 mm.
- O scară cu trepte și o scară lungă.
- Frânghie de siguranță.
- O pungă de cuie cu cap turtit și un ciocan.
- Scândură cântuită – suficientă cât să acoperi patru jumătăți de perete cu o suprafață totală de 7,8 m². Aducă încă aproximativ 4,5 m² pentru acoperiș.
- O cheie cu clichet cu un set de capete interschimbabile pentru a strânge șuruburile.
- O daltă să faci canalele pentru balamalele de la chepeng. Două balamale.
- Patru șuruburi cu ureche ce pot fi înșurubate în trunchi.
- Sac de pânză pentru contragreutate la chepeng.

Pentru a construi platforma, ai nevoie de scândură de brad de 5×15 cm, pe care o găsești la orice depozit mare de cherestea. Baza noastră a fost de $2,1 \text{ m} \times 2,1 \text{ m}$ și asta a însemnat 8 lungimi de $2,1 \text{ m}$, cu una în plus pentru scoabe. În total: $19,5 \text{ m}$ a 2×6 .

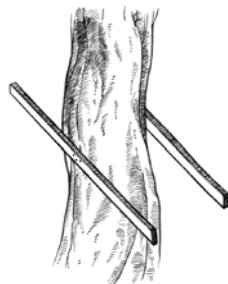
Majoritatea taților vor fi preocupați de siguranța construcției. N-ai vrea ca ceva atât de greu să se prăbușească cu copii cu tot. Ori de câte ori a fost posibil, am suplimentat cu mult necesarul materialelor, ghidându-ne după principiul că „în cazul unui război nuclear, căsuța din copac va rămâne în picioare“.

Alege-ți copacul și verifică dacă la final căsuța nu va da în grădina vreunui vecin. Dacă se întâmplă asta și vecinii se plâng, primăria ți-ar putea cere să o dai jos. Alege la ce înălțime vei fixa baza. Asta va depinde și de vârsta copiilor, dar noi am fixat-o pe a noastră la $2,5 \text{ m}$ înălțime. Cele mai înalte sunt mai impresionante, desigur, dar sunt și mai greu de folosit. Dacă pământul este moale, așază o scândură pentru ca picioarele scării să nu se înfunde.

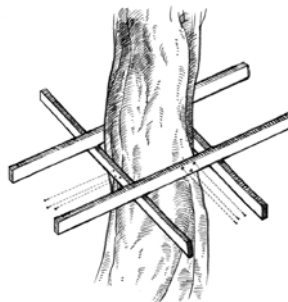
PLATFORMA

Trebuie date dinainte găurile pentru tirfoane, așa că asigură-te că ai un burghiu potrivit și un prelungitor suficient de mare pentru a ajunge la copac. În final noi am ajuns să folosim trei astfel de prelungitoare pentru burghiu și un diblu dublu la capăt. Pentru o altă lucrare, fixaserăm un ferăstrău de o masă veche, lucru care s-a dovedit foarte util pentru a tăia lemnul așa cum trebuie.

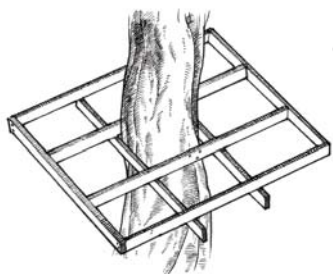
Construiește platforma ca în desenele de mai jos. Folosește frânghia de siguranță pentru a susține scândurile până când sunt bine fixate, trăgând frânghia peste o creangă mai înaltă și legând-o când sunt în poziție. Nu încerca să mergi pe platformă înainte ca fiecare colț să fi fost fixat. Pentru a cădea ar trebui să rupă o mulțime de șuruburi de oțel, însă forța de torsiune a cuiva care stă pe un colț este imensă și s-ar putea dovedi dezastruoasă. Susținerea platformei este cea mai dificilă parte a întregii construcții.

1. (2×6) scânduri.
 $2,15 \text{ m}$ lungime. Prinse
cu tirfoane de 15 cm .
Neredus la scară.

2. (2×6) scânduri
încrucișate la 90° .

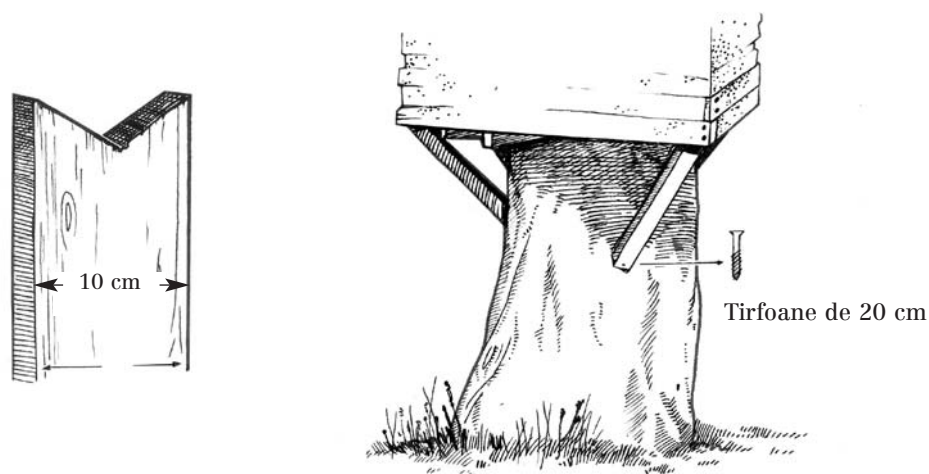
3. Un cadru de $2,15 \text{ m}^2$ construit de jur împrejurul perechii
de scânduri de deasupra folosind (2×6) scânduri.
 2 tirfoane de 15 cm la fiecare colț.

CUM SĂ CONSTRUIEȘTI O CĂSUȚĂ ÎNTR-UN COPAC

SUSȚINEREA PLATFORMEI

Grinzile care măsoară $10 \times 7,5$ cm sunt foarte mari, probabil prea mari pentru ce îți trebuie. Dat fiind faptul că cel mai probabil trunchiul nu va fi neted, cu siguranță vor trebui să fie de lungimi diferite. Mai întâi taie-le cu aproximație la lungime, luându-ți o marjă de siguranță. Dificil va fi să tai îmbinarea dintre partea superioară a grinzii și platformă.

Rezistența o dă faptul că platforma este așezată pe o suprafață plană la toate cele patru colțuri. Îmbinarea seamănă un pic cu un cioc de pasăre deschis. Tai-o de mână, marcând cu grijă. Prima sarcină este să tai un triunghi dreptunghic din două trăsături de ferăstrău.

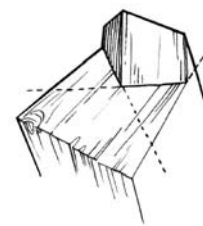
Marchează cu un punct 10 cm de la capăt în ambele părți, apoi trasează o linie de la acesta până la marginea opusă. Repetă pasul pentru a obține două diagonale. Punctul de intersecție este perfect central. Măsoară totul de două ori. Taie de la margine înspre interior.

Cea de-a doua și mai dificilă tăietură este cea în adâncime de-a lungul uneia dintre marginile primei tăieturi. Măsoară din nou cu grijă și apoi taie. Poate ar fi bine să exersezi pe un rest de scândură mai întâi. La sfârșit ar trebui să ai patru capete care se potrivesc la fix în colțul platformei principale, susținând-o în același timp.

Tirfoanele de 20 cm ar putea părea cam mari pentru a prinde cele patru diagonale de trunchi, dar toată construcția se sprijină pe ele. Dă gaură prin lungimea de 10 cm a grinzii diagonale în așa fel încât 10 cm de oțel să intre în copac. Nu-ți face griji: nu-l vei omorî. Copacii sunt foarte rezistenți și curățirea lor de crengi primăvara le face mai mult rău decât ce faci tu.

Când cele patru diagonale sunt fixate, platforma nu se poate răsturna fără a strivi efectiv una dintre ele, ceea ce este practic imposibil. Noi i-am testat rezistența suind în casa terminată șase adulți, cu o greutate totală de 380 kg.

Am folosit deșeuri de lemn de (2×6) pentru a adăuga scoabe în fiecare gaură din platformă. Asta nu din exces de zel, ci pentru a susține podeaua. Nu uita să lași o deschizătură pentru chepeng. Noi am folosit scândură pentru podea disponibilă în orice depozit cu materiale de construcții. Aceasta are avantajul de a fi tratată împotriva umezelii, ca de altfel tot lemnul

folosit la construcția căsuței. Tratarea scândurilor presupune mai multă cheltuială, însă reprezintă diferența dintre o căsuță care rezistă zece ani și una care rezistă douăzeci. Am fixat podeaua direct de scoabe și de grinzile principale ale platformei, folosind un ferăstrău mecanic pentru a o decupa pe lângă trunchi. Lasă un pic de spațiu cât să se miște copacul și să ai pe unde mătura praful și frunzele uscate.

PEREȚII

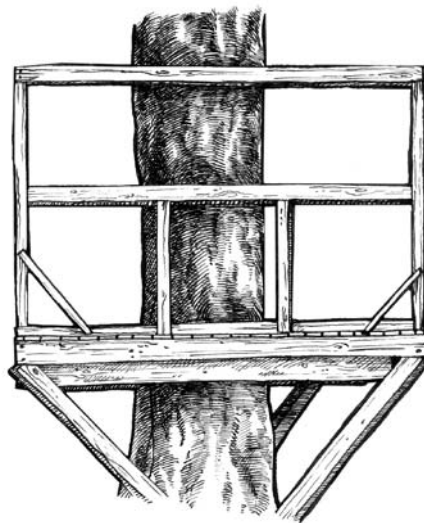
Este cel mai ușor să assemblezi aceste dreptunghiuri pe sol și apoi să le urci. Acestea fiind zise, sunt extrem de grele așa că e nevoie de frânhii și de cel puțin doi oameni. Nu încerca să urci secțiunea dacă nu e susținută cu o frânhie rezistentă.

Pentru fiecare perete au fost folosite grinzi de (10×5) cm prinse una de alta cu tirfoane de 10 cm. Ne-am propus să acoperim partea inferioară a fiecărui perete cu scândură cântuită, cu excepția unuia delimitat doar cu sârmă să nu cadă copiii. A fost extrem de important să avem o bormașină suficient de puternică încât să poată împinge șuruburile în lemn direct, fără a da gaură în prealabil. Dacă ar fi trebuit să dăm gaură de fiecare dată, probabil că tot acolo am fi și astăzi.

Forma era un dreptunghi simplu cu o balustradă și vreo doi stâlpi de susținere. Când te gândești cât de înaltă să fie, nu uita că este o căsuță pentru copii. Noi ne-am hotărât la 1,70 m, ceea ce a fost probabil cam mult.

Fiecare perete a fost așezat pur și simplu pe podea și fixat cu șuruburi deasupra acesteia. În această etapă căsuța poate părea instabilă. Cei patru pereți se susțin unul pe celălalt și când este ridicat și ultimul devine extrem de solidă. Și acoperișul va adăuga un plus de stabilitate.

De asemenea, trebuie să știi că doi dintre cei patru pereți vor fi mai scurți, așa că planifică și măsoară *cu atenție*, altfel îți va fi extrem de greu. S-ar putea să ai probleme și cu capetele tirfoanelor care te vor încurca. Deși îți va lua mult timp, s-ar putea să fii nevoit să le înfunzi cu un burghiu de lemn de 16/18 mm. Pe lângă tirfoanele de 10 cm, am folosit bolțuri și piulițe de 15 cm pentru a fixa lateralele una de alta.

ACOPERIȘUL

Odată bine fixați cei patru pereți, poți începe să te gândești la acoperiș. Noi am folosit grinzi transversale de 5×10 . Lungimea va depinde de unghiurile prevăzute, dar calculează cel puțin 1,20 m pentru fiecare.

Taie-le cu aproximație, apoi decupează un triunghi aproape de capăt în așa fel încât să se potrivească peste colțul de sus al

pereților. Teoretic, acesta este exact opusul diagonalelor inferioare, însă nu am crezut că merita să tăiem mai mult decât niște îmbinări în coadă de rândunică.

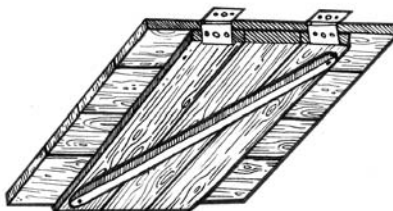
Măsoară și taie cu foarte mare atenție căci un capăt va veni în contact cu suprafața denivelată a trunchiului. Folosește tirfoane de 15 cm (8) pentru a le ancora de copac. Acoperișul își susține doar propria greutate.

După ce ai așezat cele patru grinzi diagonale pentru colțuri, adaugă alte patru între ele, câte una pe fiecare latură. Folosește o nivelă cu bulă ca să fii sigur că sunt toate la aceeași înălțime, altfel acoperișul va fi înclinat.

Evident, sunt mai multe moduri în care poți finisa un acoperiș. Noi am folosit o folie de plastic pe care am bătut-o în cuie de cele opt grinzi transversale. Peste ea am bătut scânduri cântuite. Arăta foarte bine, însă fiecare bucată a trebuit tăiată la dimensiuni și apoi urcată în copac. Am mai bătut și niște plăci foarte subțiri pe diagonale pentru impresie.

Realizarea acoperișului a durat cel mai mult. O frânghie bună de siguranță la înălțimea aceea a fost extrem de importantă. De fapt, pentru a ajunge pe vârful acoperișului a trebuit să ne urcăm pe pervazul ferestrelor, să facem o buclă din funie și să stăm în ea când ne aplecam în afară. Acest lucru este extrem de periculos, ca să nu spunem mai multe, și numai pentru adulți.

La final am folosit aceeași scândură cântuită pentru a umple partea de jos a pereților, după care am făcut o scară din scândură de dușumea. Am fixat scara cu bolțuri slabe în ideea în care la un moment dat vom dori s-o ridicăm. Cel mai probabil nu se va întâmpla asta – va fi mult prea grea.

Am făcut chepengul din deșeuri de lemn și niște scândură de brad, prinse la un loc cu șuruburi. Pentru a închide chepengul după tine, o bucată de funie agățată de un șurub cu ochi este perfectă.

Pentru a fi sigur că nu vă cade peste degete, merită să contrabalansezi chepengul. Pentru aceasta, fă rost de un sac de pânză de felul celui în care se vând pantofii uneori. Petrece o funie prin chepeng făcând un nod pe partea cealaltă. Celălalt capăt ar trebui să treacă printr-un șurub cu ochi fixat mai sus pe trunchi și un al treilea afară pe perete. Leagă sacul cu pietre și lasă-l să atârne la îndemâna copiilor. Pentru a deschide chepengul de jos, vor putea trage de sac. Pentru a-l închide, nu au decât să tragă de funia înnodată care atârnă de chepeng. Asigură-te că sacul nu e prea greu pentru un copil, iar asta înseamnă că va trebui să închizi chepengul cu piciorul când ești sus, dar este mult mai sigur așa.

Când ai terminat, cel mai important este să aștepti o vacanță de vară frumoasă, să iei niște perne, pături și o lanternă și să petreci noaptea acolo sus, sub stele. Ia-ți gustări cu tine – aerul proaspăt îți va face poftă de mâncare.

FETELE

POATE AI OBSERVAT DEJA că fetele sunt destul de diferite de voi, băieții. Spunând asta, nu ne referim la aspectul fizic, ci mai degrabă la faptul că ele nu sunt impresionate de îndemânarea ta la jocul cu vrăjitori sau de faptul că stăpânești atât de bine Codul Morse. Evident, unele vor fi totuși impresionate, dar, ca regulă generală, fetele nu sunt la fel de entuziasmate de folosirea urinei pe post de cerneală secretă, așa cum sunt băieții.

Ne-am gândit îndelung la ce sfat s-ar potrivi în acest caz. Este inevitabil faptul că băieții își petrec o bună bucată din viață gândindu-se și visând la fete, așa încât subiectul trebuie pomenit aici – cât se poate de delicat.

SFATURI DESPRE FETE

1. Este important să ascuți. Ființele umane sunt foarte adesea egocentrice și le place să vorbească despre sine. În plus, te ajută atunci când ai emoții. Este un sfat bun să ascuți cu atenție – asta dacă nu cumva și ea a primit același sfat la rândul ei, caz în care între voi s-ar putea instala o tăcere stânjenitoare și ați fi ca două bufnițe care stau una lângă alta.

2. Fii atent cu umorul. Se întâmplă foarte des ca băieții să dorească să impresioneze fetele cu un șir de glume, una mai nereușită decât cealaltă. O glumă, cel mult, după care o lungă tăcere cât vorbește ea despre sine...

3. Când mai crești, florile au într-adevăr efect – femeile le adoră. Cât ești mic, riști să pari ciudat mai degrabă decât romantic, iar ea va ghici că, de fapt, mama ta le-a cumpărat.

4. Felicitările de Sfântul Valentin. *Nu* te semna pe ele. Ideea este încântarea pe care o simte o fată, întrebându-se cui oare îi place de ea. Dacă scrie pe ea „de la Cristi“, s-a dus tot farmecul. Acesta este un lucru drăguț pe care îl poți face pentru o fată, mai ales dacă bănuiești că nu va primi nicio felicitare. Dacă faci acest lucru, este și mai important să nu-i spui „ți-am trimis eu o felicitare pentru că nu credeam că ai să primești vreuna“. Sunt de preferat felicitările simple. Evită-le pe cele cu înflorituri de orice fel.

5. Evită să fii vulgar. Faptul că tragi vânturi zgomotoase n-o va face să te îndrăgească, ca să dăm un singur exemplu.

6. Practică un sport. Nu contează care, cât timp te va ajuta să înlocuiești paloarea cadaverică a programatorului IT cu o îmbujorare. Sincer, acest lucru este mai important decât ai crede.

7. Dacă vezi o fată care are nevoie de ajutor – incapabilă să ridice ceva, de exemplu – n-o necăji. Apucă obiectul și verifică-i greutatea pe furiș, în timp ce îi zâmbești fetei. Dacă te crezi în stare, încearcă să-l ridici. Dacă nu, te poți așeza pe el și poți iniția o conversație.

8. În fine, ai grijă să fii curat, să ai unghiile tăiate și părul spălat. Nu uita că fetele sunt la fel de emoționate în preajma ta pe cât ești și tu în preajma lor, dacă îți poți imagina așa ceva. Din punctul tău de vedere ele gândesc și se comportă diferit, dar fără ele viața ar fi un vestiar de rugby. Tratează-le cu respect.

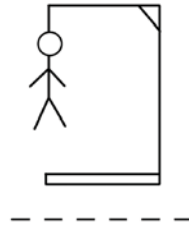
CINCI JOCURI PE HÂRTIE

1. SPÂNZURĂTOAREA

Acesta este un joc clasic pentru doi sau mai mulți jucători. Gândește-te la un cuvânt și marchează fiecare literă cu o liniuță. Celălalt jucător ghicește câte o literă pe rând. Dacă ghicește corect, scrie litera. Dacă greșește, desenează o linie din silueta unui om spânzurat și scrie litera pe foaie. Dacă ghicește greșit tot cuvântul, acest lucru îl mai costă o linie.

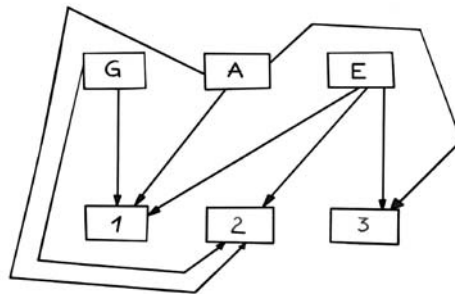
Sunt douăsprezece șanse de a ghici corect cuvântul. Dacă spânzuratul este complet, pierde. Faceți cu schimbul și încercați niște cuvinte cu adevărat grele, ca „mozarella“ sau „flegmatic“.

2. CASE

Acesta este un joc ridicol, dar frustrant într-un mod plăcut. Pare foarte simplu. Desenează șase căsuțe oriunde pe foaie. Machează trei dintre ele cu G, E și A – gaz, electricitate, apă. Numerează-le pe celelalte cu 1, 2 și 3. Scopul acestui joc este de a furniza cele trei utilități vitale la cele trei case numerotate. Acest lucru se face trasând o conductă de la una la alta. Liniile nu trebuie să se intersecteze și nu pot trece printr-o casă sau o sursă de alimentare.

În exemplul de mai jos, se vede că o casă are electricitate și apă, dar nu și gaz. Încearcă să muți căsuțele dintr-un loc în altul, dar nu uita că nu ai voie să intersectezi vreo linie. Acest puzzle pare posibil, dar în realitate nu este. Indiferent unde ai amplasa căsuțele nu poți conecta toate cele trei utilități fără a intersecta vreo linie. Este un joc foarte bun pentru a i-l da cuiva care se crede foarte deștept (un frate mai mare, de exemplu). Îl va pune complet în încurcătură. Prefă-te că știi răspunsul, dar refuză să i-l spui și uită-te la el cum își bate capul. (Există

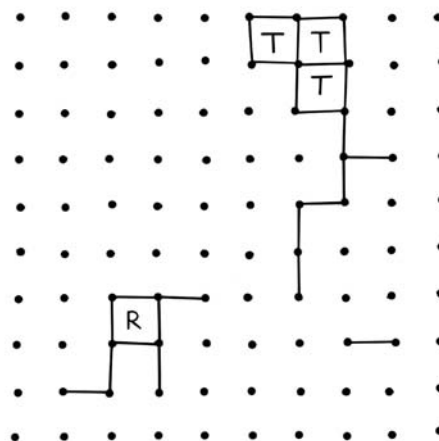

o modalitate de a rezolva puzzle-ul, trișând. Poți prelungi ultima conductă până la marginea hârtiei, o poți continua pe verso și apoi poți găuri hârtia în dreptul casei de pe partea cealaltă. Această metodă nu îi impresionează pe cei care privesc.)

3. PĂTRATE

Acesta este un joc foarte simplu pentru doi jucători care se poate dovedi însă enervant de greu de câștigat. Dese-nează o rețea de puncte pe o coală de hârtie, să spunem nouă cu nouă sau zece cu zece. Fiecare jucător poate trasa o linie între două puncte când îi vine rândul. Obiectivul este de a închide o căsuță, desenând un pătrat. Dacă reușești să faci asta, ai dreptul la o nouă încercare.

Jocul urmează un tipar de pași simpli pe măsură ce majoritatea liniilor sunt trasate, apoi se fac lanțuri de căsuțe, unul după celălalt, până când rețeaua se umple. La un moment dat merită să sacrifici un mic șir de căsuțe pentru a obține unul mai mare. Marchează clar căsuțele în așa fel încât să poată fi numărate – cu diferite culori sau cu un simbol. Câștigă jucătorul care are cele mai multe căsuțe la final.

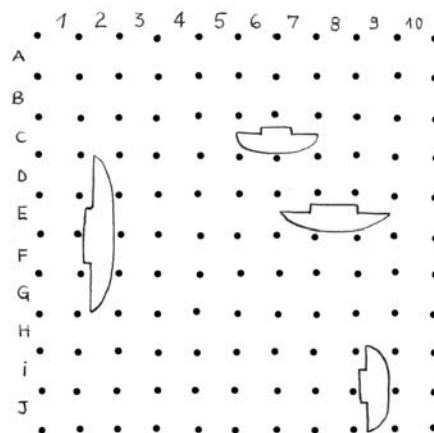

4. NAVE DE LUPTĂ

Acesta este un joc clasic. Se desenează două careuri, cu axele x și y numerotate 1-10 și respectiv A-J. Careurile mai mari vor face ca jocul să dureze mai mult. Dese-nează vase în careul tău – un portavion din cinci pătrățele, un cuirasat din patru, două distrugătoare din câte trei, un submarin din două și un alt crucișător din două. Orice combinație este posibilă cât timp cei doi jucători cad de acord.

Odată ce vasele au fost desenate pe ascuns, fiecare jucător strigă loviturile pe rând, folosind coordonatele – A4, C8 și așa mai departe. Ideea este să scufunzi vasele adversarului înainte ca ale tale să fie scufundate.

O variantă interesantă este să înlocuiești vasele cu cuvinte alese de fiecare jucător în parte – din două litere, trei litere ș.a.m.d. Scopul este tot acela de a găsi și de a „scufunda“ cuvintele, dar cu un punctaj de cinci puncte pentru fiecare cuvânt sau zece puncte dacă cuvântul poate fi ghicit înainte ca ultima literă să fie lovită. Câștigă cel care a acumulat cele mai multe puncte la sfârșitul jocului.

5. X și O

Un alt joc care pare simplu, dar în realitate este al naibii de complicat. Începe prin a desena un careu – caietele de matematică simplifică lucrurile, ceea ce explică faptul că multe dintre jocurile astea se joacă la școală.

Trei pe trei nu este suficient de incitant, dar e suficient pentru un joc demonstrativ. Cinci pe cinci este mult mai bine.

Jucătorul care folosește *O* umple două colțuri, în timp ce adversarul pune un *X* în celelalte două. Hotărâți cine începe dând cu banul.

Jucătorul nu are voie să pună simbolul decât în căsuțele alăturate celor pe care le are deja. Nu poți muta pe diagonală.

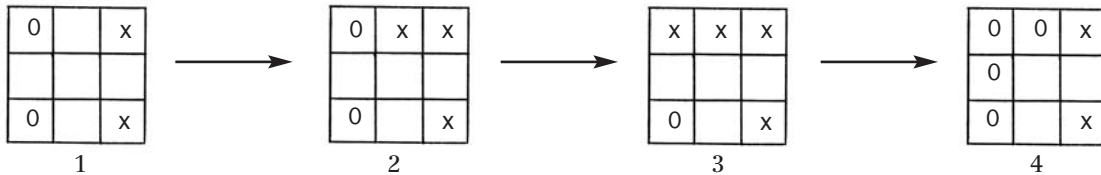
Oricare simbol învecinat al adversarului se transformă într-unul al tău în urma mutării, inclusiv diagonalele. În diagrama numărul 2 ar fi normal ca cel care joacă cu *O* să pună unul în pătrățelul din mijloc dreapta.

Veți avea nevoie de o radieră! *X*-ul din colț va fi șters și înlocuit cu *O*.

Evident, acum *X* poate răspunde. Dacă își pune *X*-ul în mijlocul rândului de sus, va mai câștiga două pătrățele cu *X*.

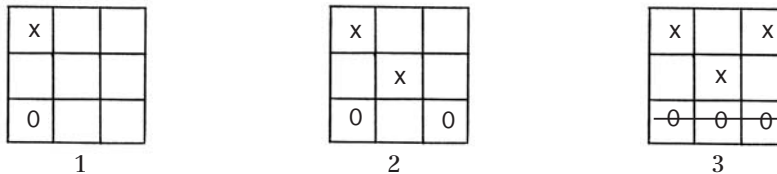
...și tot așa. De fapt, *O* trebuie să câștige această partidă.

Jocul ia sfârșit atunci când unul dintre jucători nu mai rămâne cu nimic, sau când se umple careul. Acesta este doar de încercare. Folosind careuri mai mari, jocul poate fi fascinant și complex.

Pe lângă această variantă ceva mai complicată, se mai poate juca și o alta, mult mai cunoscută.

Careul de trei pe trei se păstrează, dar jucătorul poate pune simbolul ales în orice căsuță. Câștigă cel care reușește primul să creeze o linie din *X* sau din *O*, pe verticală, orizontală sau diagonală. Pentru a reuși acest lucru e nevoie să fii atent la mișcările partenerului de joc și să încerci să i le prevezi, împiedicându-l să facă o linie completă. Cel mai eficient e să încerci să ocupi colțurile.

POSTFAȚĂ

MANUALUL DE VACANȚĂ

Părinții moderni, copleșiți de responsabilitatea de a-și crește copiii într-o lume plină de pericole, învață să-și securizeze locuința în așteptarea copilului, sunt avertizați că jucăriile au componente periculoase, pot enumera la orice oră din zi și din noapte elementele care alcătuiesc compoziția organoleptică a iaurtului. Cum să-ți înțelegi copilul, adolescența dificilă, bune maniere pentru cei mici: sute de soluții în format de buzunar.

La publicarea ei în Marea Britanie, *Cartea pericolelor. Pentru băieți* a fost intens criticată pentru faptul că încuraja copiii să se rănească. Sigur că orice activitate care implică mânuirea unui ciocan, a unui satâr sau a unui ferăstrău comportă riscuri, dar, la urma urmei, același lucru se poate spune și despre orele petrecute în fața computerului. Ea este „periculoasă“ doar în măsura în care jocul și imaginația sunt periculoase. Cartea aceasta se adresează deopotrivă generației „playstation“, căreia se ambiționează să-i deschidă apetitul pentru jocul în aer liber, pentru bricolaj și lectură, dar, căreia, mai ales, îi vorbește, într-un alt fel, despre istorie și eroism, cât și părinților din generația „supracompensare“, cărora le va smulge un zâmbet nostalgic și, poate, le va reaminti valoarea timpului petrecut alături de copii „meșterind“ lucruri.

Atât de preocupați de „political correctness“, ne punem problema dacă o carte dedicată băieților nu legitimează discriminarea de gen. Sigur, fetițele se pot simți încă o dată excluse din jocul fraților mai mari, dar, la fel de bine, citind-o, pot învăța să-i bată la jocurile preferate. În plus, stăpânirea codurilor secrete se poate dovedi foarte utilă atunci când schimbul de impresii despre băiatul acela drăguț cu pistrii de la a VII-a B nu poate aștepta până la pauză.

Să fi avut o astfel de carte în copilărie, traducătoarea ar fi fost scutită, de exemplu, de veșnicul complex de a nu ști să joace cărți și în capitolul „Fetele“ ar fi găsit o explicație pentru multe tăceri stânjenitoare. Nu-și face griji că n-a învățat niciodată să ambaleze cum trebuie un cadou – acest capitol este singurul adresat în exclusivitate băieților.

Că ideea de a scrie un ghid pentru „băieții între 8 și 80 de ani“, care să adune la un loc sfaturi practice, tehnici de supraviețuire, noțiuni de cultură generală și sugestii de lectură s-a bucurat de un uriaș succes de public în țări precum Marea Britanie și Statele Unite, în care „micii cercetași“ sunt o instituție consacrată, nu reprezintă o surpriză. La apariția sa, ediția americană a fost surclasată în topul celor mai bine vândute cărți doar de cel mai recent volum din seria Harry Potter. Alăturare onorantă având în vedere că vorbim despre o carte de non-ficțiune, dar, mai mult decât atât, grăitoare pentru nevoia de netăgăduit de lucruri care să ne înfierbânte imaginația într-un mod în care jocurile video n-o vor putea face niciodată. Dincolo de a fi un ghid practic, *Cartea pericolelor. Pentru băieți* este mai întâi de toate un „teren de joacă pentru imaginație“, așa, ca șopronul bunicului în care îți este permis să scoțocești după vechituri. Ajunși la vârsta maturității, Conn și Hal Iggulden, se ambiționează să reconstruiască atmosfera unei copilării idealizate, petrecută cu prietenii, în jocuri zgomotoase și vesele. Și o fac cel mai adesea, practic, cu un pumn de cuie și multă bandă adezivă. Oportunitatea unor sfaturi precum cele din capitolul „Primul ajutor“ sau „Ignifugarea pânzei“, dublată în permanență de

avertizări privind riscurile pe care le comportă o activitate sau alta, denotă o preocupare autentică pentru siguranța celor cărora li se adresează cartea. Dar „băieții sunt băieți“ și această carte este un omagiu adus lor. Ea adună la un loc toate acele cunoștințe teoretice și practice pe care un băiat și-ar dori să le posede la un moment dat, chiar și numai pentru a „se da mare“ în fața prietenilor sau a fetelor, lucru de o importanță capitală căci, se știe, băieții sunt niște ființe foarte orgolioase și competitive. Citind-o, ei vor învăța cum să facă un nod marinăresc, cum să navigheze folosind o busolă (sau un ceas, sau un băț dacă nu au una la îndemână), cum să-și facă un arc cu săgeți, cum să fabrice cerneală invizibilă (cu urină!). Capitolele de cultură generală îi vor ajuta să înțeleagă fenomenele naturale și să cunoască istoria lumii. Fără a avea vreo clipă pretenții de rigoare științifică, acesta este, dacă vreți, un manual de vacanță, iar „temele“ pentru acasă îi vor face plăcere chiar și celui mai îndărătnic școlar. Coduri secrete, dinozauri, bătălii celebre, pescuit, astronomie, mitologie și toate acele lucruri de interes (pentru băieți, cel puțin), laolaltă cu lecții de curaj, patriotism și putere de sacrificiu; figuri legendare, dar și povești despre fapte extraordinare ale unor oameni obișnuiți. Este desuet să le vorbim copiilor noștri despre aceste lucruri? Autorii nu cred și o fac cu înflăcărare în capitole precum cel dedicat amiralului Nelson sau dramaticului demers de a cuceri Polul Sud al lui Robert Scott. La sfârșitul cărții băieții vor găsi o altfel de listă de lecturi „obligatorii“ și, într-un capitol aparte, câteva poeme pe care orice băiat ar trebui să le cunoască.

O carte densă de informații care va constitui în același timp o lectură fantastic de plăcută la orice vârstă: conținutul atât de divers este repartizat echilibrat, capitolele practice alternând cu cele de cultură generală. O carte plină de „năzbâtii“, scrisă cu foarte mult umor, pentru care Conn și Hal și-ar fi dat pisica s-o fi avut la vremea copilăriei lor. Băieții de astăzi o au, așa că multe animale de casă vor fi cruțate.

Așadar, ghid practic, roman de aventuri și enciclopedie: 3 în 1 cum ar spune un slogan modern. Cu prețul unui exemplar, veți recâștiga după-amiezele de duminică și zilele lungi de vară ale copilăriei, de data aceasta împreună cu fiul dumneavoastră. E un preț mic pentru un lucru atât de mare, nu-i așa?

Mihaela Ghiță